

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRŮŘEZ HUDEBNÍMI DĚJINAMI

Autor: Mgr. Zuzana Zifčáková

Datum (období) tvorby: leden 2013

Ročník: devátý

Vzdělávací oblast: hudební výchova na 2.stupni ZŠ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

Žáci se seznámí s obdobím gotiky.

Část materiálu lze použít jako zápis do sešitu.

Materiál obsahuje interaktivní vstupy

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

HUDEBNÍ

DĚJINY

Gotika

**HLAVNÍ ZNAKY
HUDEBNÍHO OBDOBÍ**

<http://alena-hv.webzdarma.cz/>

GOTIKA

**HUDBA V GOTICKÉM STYLU VZNIKLA NA
ÚZEMÍ FRANCIE (FRANSKÁ ŘÍŠE)
A ZAŘAZUJEME JI DO OBDOBÍ
12. - 14. STOL (V ČECHÁCH 15.STOL.).**

**JEDNÁ SE O OBDOBÍ,
KDY BYLY PODNIKÁNY KŘÍŽOVÉ VÝPRAVY
DO ORIENTU. KONTAKT S ORIENTEM SE
PAK PROJEVIL ZNAČNĚ I V HUDBĚ,
PŘEVÁŽNĚ VE SLOŽCE INSTRUMENTÁLNÍ.**

NOVÉ NÁSTROJE, NA KTERÉ SE
HRÁLO,
BYLY HLAVNĚ
ARABSKÉHO PŮVODU.

<http://gilnien.blog.cz/0808/goticka-hudba>

**ALUD (LAUDA = LOUTNA)
ZURNA (= ŠALMAJ - PLÁTKOVÝ NÁSTROJ)**

**RŮZNÉ TYPY FLÉTEN, BICÍCH A STRUNNÝCH
NÁSTROJŮ**

DAIDRA (= TAMBURÍNA S PLÍŠKY)

RYBEBKY (= HOUSLE)

REBCE (= HOUSLIČKY)

AL REBAB (= ARABSKÉ HOUSLIČKY).

GOTIKA

od poloviny 13. století
do počátku 15.století

Hlavní
charakteristika:

Umělé
zpěvy
vzdělaných
tvůrců

Duchovní
písně
husitské

gregoriánský
chorál –

latinský
obřadní zpěv

<http://www.blochova.cz/goticka-hudba-a-5.html?osCsid=e9c87c169d38537ffc0ea0310daa1139>

GOTIKA

od poloviny 13. století
do počátku 15. století

**Představitelé
u nás
Jan z
Jenštejna
mistr Závěš**

**Ze světových mistrů
Guillaume de Machaut
(čti Gijóm d' Mašó)
sekretář na dvoře Jana
Lucemburského**

GOTIKA

UKÁZKY GOTICKÉ HUDBY

<http://www.youtube.com/watch?v=YIzRN-S73ag>

<http://www.youtube.com/watch?v=X3L4dwcESDk>

GOTIKA

Hudbu gotiky můžeme rozdělit do třech období:

ARS ANTIQUE

("starý", do roku 1300)

ARS NOVA

("novější", od 1300 do 1430)

ARS SUBTILIOR

("zjemnělý", od 40. let 14. stol.)

<http://gilnien.blog.cz/0808/goticka-hudba>

GOTIKA

VZNIKAJÍ PRVNÍ KÁNONY

MEZI NEJZNÁMĚJŠÍ TĚ DOBY PATŘÍ
„MŮJ KONEC JE MÝM ZAČÁTKEM, MŮJ ZAČÁTEK JE MÝM KONCEM „

OD G. DE MACHAUTA.
GUILLAUME DE MACHAUT (ČTI GIJOM DE MAŠÓ) BYL OSOBNÍ TAJEMNÍK
JANA LUCEMBURSKÉHO.

BYL TO PRVNÍ SKLADATEL, KTERÝ ZHUDEBNIL CELÝ TEXT MEŠNÍHO
ORDINÁRIA

PRACUJE ZDE S NAZÁLNÍM TÓNEM - OSTRÝ TÓN S OSTRÝM NAsAZENÍM

<http://gilnien.blog.cz/0808/goticka-hudba>

GOTIKA

SVĚTSKÁ HUDBA SE V TÉ DOBĚ PŘEMISŤUJE NA ŠLECHTICKÁ SÍDLA A HRADY S VÍCEHLASEM SE PRACUJE JEN MINIMÁLNĚ A NEEXPERIMENTUJE SE. HUDBA SLOUŽILA K ZÁBAVĚ.

VE FRANCII SE ZAČÍNÁJÍ OBJEVOVAT TRUBADÚŘI A TRUVÉŘI (TROBAR). JEDNALO SE PŘEVÁŽNĚ O ZCHUDLÉ ŠLECHTICE. BYLI TO LIDÉ, KTEŘÍ VYMÝŠLELI VLASTNÍ PÍSNĚ A PŘI JEJICH INTERPRETACI SE DOPROVÁZELI NA JEDNODUCHÝ STRUNNÝ NÁSTROJ HOUSLOVÉHO TYPU (VIELA ČI VIHUELA). NEJZNÁMĚJŠÍ TRUVÉR BYL RICHARD LVÍ SRDCE, KTERÉMU SE PŘEZDÍVALO TRUVÉR NA ANGLICKÉM TRŮNU.

<http://gilnien.blog.cz/0808/goticka-hudba>

GOTIKA

V Německu se zase objevovali *minnesängři* (= pěvci lásky). Byli to vlastně trubadúři s německým původem. Naše území jimi bylo velice ovlivněno. Spousta *minnesängerů* pronikalo do Čech (nejznámější třeba Mülich von Prag, Velice oblíbené byly v této době také tzv. *svítáníčka*. Jednalo se o milostné písně, které zpívali muži pod okny žen. Jednalo se o jakýsi způsob namlouvání. Gotická hudba je spojována i s *tanci*. Nejznámější takové tance jsou *saltarello*, *estampida* a *czaldi-waldi* (český tanec).

<http://gilnien.blog.cz/0808/goticka-hudba>

odkazy

<http://www.youtube.com/watch?v=X3L4dwcESDk>

<http://www.youtube.com/watch?v=YIzRN-S73ag>

<http://www.blochova.cz/goticka-hudba-a-5.html?osCsid=e9c87c169d38537ffc0ea0310daa1139>

<http://gilnien.blog.cz/0808/goticka-hudba>

[**http://alena-hv.webzdarma.cz/**](http://alena-hv.webzdarma.cz/)

<http://gilnien.blog.cz/0808/goticka-hudba>